

In Turkije eindigt de economische crisis niet met de verkiezingen

Door **Matthias Bertrand**

Gepubliceerd op **Woensdag 17 mei 2023** om 17:24 • 5 dagen geleden

4 min lezen

De Turken moeten op 28 mei opnieuw naar de stembus trekken om een nieuwe president te kiezen. Geen enkele kandidaat kon tijdens de eerste verkiezingsronde 50 procent van de stemmen binnenhalen. Als reactie op de verkiezingsuitslag keldert de lira opnieuw en ziet de economische toekomst er somber uit, met voedselprijzen die de pan uit rijzen.

Waarom is dit belangrijk?

Het kan een keerpunt zijn voor de Turkse samenleving: zittend president Recep Tayyip Erdogan voelt de hete adem van oppositiekandidaat Kemal Kilicdaroglu in zijn nek. Voor de eerste keer in de geschiedenis van het land is er een tweede ronde nodig om een nieuwe president te kiezen. Die vindt plaats op 28 mei. Wat volgt daarna? Een sprong in het onbekende na 20 jaar Erdogan, of de voortzetting van een model dat op hol lijkt te zijn geslagen.

In het nieuws: De voorsprong van president Erdogan in de eerste ronde van de verkiezingen, [met 49,5 procent van de stemmen](#) tegenover 44,89 procent voor Kilicdaroglu, is geen goed teken voor de Turkse economie, integendeel.

- [De Turkse lira](#) stond bij de opening van de markten de dag na de verkiezingen dicht bij een historisch dieptepunt.
- De laatste jaren van het bewind van de Turkse president werden echter gekenmerkt door een ernstige economische crisis en vooral door een enorm hoge inflatie, die in april 44 procent bedroeg (op jaarbasis). [In het najaar van 2022](#) waren de consumentenprijzen op het hoogtepunt met 85 procent gestegen in vergelijking met een jaar eerder.
- Dat alles ondermijnt de koopkracht van de Turken, want de prijzen van bepaalde basisproducten zijn verzesvoudigd. Dat geldt bijvoorbeeld voor uien, die een echt symbool zijn geworden van het falen van de regering om de inflatie en de devaluatie van de munt te beteugelen. “Aardappel, ui, vaarwel Erdogan”, scandeerden de aanhangers van Kemal Kiliçdaroglu.
- De zittende president heeft opmerkelijke maatregelen genomen om de inflatie te beteugelen. Zo zet hij de centrale bank onder druk om de rente te verlagen, terwijl de monetaire instellingen elders in de wereld net het omgekeerde doen. Voorts bedreigt Erdogan de economen die de cijfers van de regering tegenspreken met gevangenisstraffen.

De voortzetting van een falend economisch beleid?

“De hoop op een overwinning van de oppositie en een terugkeer naar een orthodoxe politiek is vervlogen. In plaats daarvan is er nu een zeer reëel risico dat een overwinning van Erdoğan zal leiden tot macro-economische instabiliteit in Turkije, inclusief de dreiging van een ernstige valutacrisis en spanningen in het bankwezen en de impact op de staatsschuld op langere termijn.”

Liam Peach, Capital Economics, geciteerd door The Guardian.

De economische context zal hoe dan ook moeilijk zijn in de nabije toekomst, ongeacht wie de tweede ronde wint.

- Het Amerikaanse ratingbureau Fitch Ratings heeft gewezen op de dalende deviezenreserves van Turkije als gevolg van pogingen om de lira te stabiliseren, wat de volgende regering onder druk kan zetten.

“Wie er ook wint, de volgende regering zal te maken krijgen met een moeilijk economisch klimaat, met een grote vraag naar buitenlandse valuta en druk op de lira, een groot tekort op de lopende rekening, dalende internationale reserves en een hoge inflatie.

Fitch ratings

De president zoekt een zondebok

De economische toestand van het land zal ongetwijfeld een discussiepunt zijn in aanloop naar de tweede verkiezingsronde. De oppositie zal het falende economische beleid van Erdogan meermaals op tafel leggen in de hoop meer stemmen binnen te halen.

Erdogan weet dat natuurlijk en probeert nu al de aandacht af te leiden door zijn meest conservatieve electoraat te paaien. Hij geeft opnieuw de LGBT-gemeenschap de schuld van alle problemen in Turkije. Dat is voor hem een reflex geworden in deze campagne, waarin hij de oppositie beschuldigt van “het ondermijnen van familiewaarden en het onder invloed staan van LGBTQ+-netwerken.” De huidige president bevestigt op die manier dat hij nog steeds niet op de hoogte is van de huidige en toekomstige economische uitdagingen waarmee zijn land wordt geconfronteerd.

(ns/nd)